

Bruxelles, den 4. juni 2026
(OR. en)

10131/26

ECOFIN 740
UEM 218
SOC 328
EMPL 157
COMPET 687
ENV 630
EDUC 212
ENER 329
JAI 741
GENDER 68
JEUN 109
SAN 405
ECB
EIB

FØLGESKRIVELSE

---

fra: Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

modtaget: 3. juni 2026

til: Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

---

Komm. dok. nr.: COM(2026) 215 final

Vedr.: Henstilling med henblik på
RÅDETS HENSTILLING
om Litauens økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

---

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2026) 215 final.

Bilag: COM(2026) 215 final

Bruxelles, den 3.6.2026
COM(2026) 215 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Litauens økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

{SWD(2026) 215 final}

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Litauens økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97¹, særlig artikel 3, stk. 3,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) I forordning (EU) 2024/1263 præciseres det, at formålet med rammen for økonomisk styring er dels at fremme sunde og holdbare offentlige finanser, bæredygtig og inklusiv vækst samt modstandsdygtighed gennem reformer og investeringer, dels at forhindre uforholdsmæssigt store offentlige underskud. Det fastsættes i forordningen, at Rådet og Kommissionen foretager multilateral overvågning inden for rammerne af det europæiske semester i overensstemmelse med målsætningerne og bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Det europæiske semester indbefatter navnlig udformning samt overvågning af gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger.
- (2) Den 16. juli 2025 vedtog Kommissionen sit forslag til forordning om oprettelse af Den Europæiske Fond for Økonomisk, Social og Territorial Samhørighed, Landbrug, Landdistrikter, Fiskeri, det Maritime Område, Velstand og Sikkerhed for perioden 2028-2034 og om ændring af forordning (EU) 2023/955 og forordning (EU, Euratom) 2024/2509². Formålet med dette forslag er at øge effektiviteten af Unionens

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Den Europæiske Fond for Økonomisk, Social og Territorial Samhørighed, Landbrug, Landdistrikter, Fiskeri, det Maritime Område, Velstand og Sikkerhed for perioden 2028-2034 og om ændring af forordning (EU) 2023/955

finansiering ved at mindske fragmenteringen af den finansielle arkitektur og støtte medlemsstaternes bestræbelser på at samordne deres økonomiske politik i overensstemmelse med artikel 175 i TEUF.

- (3) Den 25. november 2025 vedtog Kommissionen en udtalelse om Litauens udkast til budgetplaner for 2026. Samme dag vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen 2026, hvori Litauen ikke blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilken der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet, en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den menneskelige kapital i Den Europæiske Union samt et forslag til den fælles rapport om beskæftigelsen 2026, hvori gennemførelsen af beskæftigelsesretningslinjerne og principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder analyseres. Rådet vedtog henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet³ den 21. april 2026 og den fælles rapport om beskæftigelsen samt henstillingen om den menneskelige kapital den 9. marts 2026.
- (4) Den 29. januar 2025 offentliggjorde Kommissionen konkurrenceevnekompasset, som udgør en strategisk ramme med henblik på at styrke Unionens globale konkurrenceevne i de næste fem år. Heri peges der på tre omstillingsforudsætninger, nemlig innovation, dekarbonisering og konkurrenceevne, samt på sikkerhed som væsentlige katalysatorer for bæredygtig økonomisk vækst. Det europæiske semester er afstemt med konkurrenceevnekompasset, hvilket sikrer, at medlemsstaternes økonomiske politikker stemmer overens med Kommissionens strategiske målsætninger, og at der således skabes en fælles tilgang til økonomisk styring, der fremmer bæredygtig vækst, innovation og modstandsdygtighed i hele Unionen.
- (5) I 2026 forløber det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker fortsat sideløbende med genopretnings- og resiliensfacilitetens endelige gennemførelsesstadium⁴. Genopretnings- og resiliensplanerne har sammen med finansieringen inden for rammerne af samhørighedspolitikken spillet en afgørende rolle med hensyn til at opfylde de politiske prioriteter under det europæiske semester, idet planerne var nødvendige for at tage effektivt hånd om alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger, som er udstedt i de seneste semesterforløb, og programmerne, som finansieres via den europæiske samhørighedspolitik, var nødvendige for at tage hensyn til de landespecifikke henstillinger. I takt med at genopretnings- og resiliensfaciliteten nærmer sig sin udløbsdato, er det fortsat vigtigt at opretholde momentum for de reformer og investeringer, som støttes og gennemføres inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten, navnlig dem, der bidrager til at håndtere de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger.
- (6) Den 3. juni 2026 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Litauen 2026. Heri foretages der en vurdering af Litauens fremskridt med efterlevelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, og der gøres status over Litauens gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse udpeges i

---

og forordning (EU, Euratom) 2024/2509 (COM(2025) 565 final). Den foreslåede forordning er i øjeblikket genstand for forhandlinger mellem fælleslovgiverne.

³ EUT C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

landerapporten de mest presserende udfordringer, som Litauen står over for. Rapporten indeholder også en vurdering af Litauens fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.

- (7) Den 8. juli 2025 vedtog Rådet på grundlag af Kommissionens vurdering og henstilling en henstilling om godkendelse af Litauens nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag⁵. Planen dækker perioden 2025-2029 og beskriver en finanspolitisk tilpasning fordelt over fire år. Rådets henstilling indeholdt følgende maksimale vækstrater i nettoudgifterne: 6,1 % i 2025, 5,2 % i 2026, 4,8 % i 2027, 4,5 % i 2028 og 4,3 % i 2029, hvilket svarer til maksimale kumulerede vækstrater – beregnet med 2024 som basisår – på 6,1 % i 2025, 11,6 % i 2026, 17,0 % i 2027, 22,3 i 2028 og 27,5 % i 2029.
- (8) Ruslands angrebskrig mod Ukraine og dens følgevirkninger udgør en eksistentiel udfordring for Den Europæiske Union. Kommissionen har opfordret medlemsstaterne til at anmode om en koordineret aktivering af stabilitets- og vækstpaktens nationale undtagelsesklausul for at støtte EU's bestræbelser på at sikre en hurtig og betydelig forøgelse af forsvarsudgifterne⁶, og Det Europæiske Råd bifaldt forslaget på sit møde den 6. marts 2025. På Litauens anmodning vedtog Rådet den 8. juli 2025 på grundlag af en henstilling fra Kommissionen en henstilling om tilladelse til Litauen til at afvige fra de anbefalede maksimale vækstrater i nettoudgifterne⁷. I den periode, hvor den nationale undtagelsesklausul er aktiveret (2025-2028), har Litauen mulighed for at omprioritere de offentlige udgifter eller øge de offentlige indtægter, således at de varigt højere forsvarsudgifter ikke bringer den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt i fare.
- (9) Den 30. april 2026 forelagde Litauen sin årlige statusrapport 2026⁸ om overholdelsen af de anbefalede maksimale vækstrater i nettoudgifterne og om gennemførelsen af reformer og investeringer som reaktion på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af de landespecifikke henstillinger under det europæiske semester.
- (10) I 2025 udgjorde realvæksten i BNP 2,9 %, og HICP-inflationen lå på 3,4 %. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 ventes det reale BNP at stige med 3,0 % i 2026 og 2,1 % i 2027, mens HICP-inflationen ventes at ligge på 4,4 % i 2026 og 2,7 % i 2027.

---

⁵ Rådets henstilling af 8. juli 2025 om godkendelse af Litauens nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag (EUT C, C/2025/3959, 20.8.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3959/oj>).

⁶ Meddelelse fra Kommissionen om tilpasning til øgede forsvarsudgifter inden for rammerne af stabilitets- og vækstpaktens (C(2025) 2000 final af 19.3.2025).

⁷ Rådets henstilling af 8. juli 2025 om tilladelse til Litauen til at afvige fra de maksimale vækstrater i nettoudgifterne som fastsat af Rådet i henhold til forordning (EU) 2024/1263 (aktivering af den nationale undtagelsesklausul) (EUT C, C/2025/3969, 20.8.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3969/oj>).

⁸ De årlige statusrapporter 2026 findes på: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

- (11) Ifølge data fra Eurostat⁹ steg Litauens offentlige underskud fra 1,3 % af BNP i 2024 til 1,8 % af BNP i 2025, hovedsagelig som følge af højere sociale overførsler og stigninger i de offentlige lønninger. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 et underskud på 2,2 % af BNP i 2026 og 2,7 % af BNP i 2027. Stigningen i underskuddet i 2026 og 2027 skyldes udgiftssiden, navnlig højere udgifter til nationale investeringer (2026), forsvar (2027) og sociale overførsler og rentebetalinger (begge år).
- (12) Ifølge Kommissionens estimater var den finanspolitiske kurs¹⁰, som omfatter både nationalt finansierede og EU-finansierede udgifter, ekspansiv med 1,4 % af BNP i 2025. Den forventes at være ekspansiv med 1,0 % af BNP i 2026 og kontraktiv med 0,4 % af BNP i 2027.
- (13) Ifølge data fra Eurostat¹¹ steg Litauens offentlige gæld fra 38,0 % af BNP ved udgangen af 2024 til 39,5 % af BNP ved udgangen af 2025. Stigningen i gældskvoten i 2025 afspejler hovedsagelig stock flow-tilpasningen. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes gældskvoten ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 at stige til 44,6 % ved udgangen af 2026 og yderligere til 48,4 % ved udgangen af 2027. Stigningen i Litauens offentlige gæld skyldes betydelige stock flow-tilpasninger, hovedsagelig relateret til overskud i socialsikringsfondene, som resulterer i akkumulering af aktiver snarere end tilbagebetaling af gæld og forfinansiering af forsvarsudgifter samt stigende underskud.
- (14) Ifølge data fra Eurostat¹² udgjorde Litauens samlede offentlige forsvarsudgifter 2,7 % af BNP i 2025, hvilket svarer til en stigning på 1,2 procentpoint af BNP i forhold til referenceåret 2021. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 forventes de at udgøre 2,9 % af BNP i 2026, hvilket svarer til en stigning på 1,5 procentpoint af BNP i forhold til 2021.
- (15) Unionen står fortsat over for en risiko for afbrydelser i energiforsyningen og høj prisvolatilitet, som forværres yderligere af geopolitiske spændinger, der påvirker de globale olie- og gasmarkeder. Erfaringerne fra energikrisen i 2022-2023 har vist, at brede og ikke-målrettede foranstaltninger har betydelige finanspolitiske omkostninger og er socialt og økonomisk ineffektive. Siden krigen brød ud i Mellemøsten i februar 2026, har Litauen vedtaget adskillige finanspolitiske foranstaltninger til at afbøde virkningerne af høje energipriser for husholdninger og virksomheder¹³. Disse omfatter en ikke-målrettet nedsættelse af punktafgiften på diesel og en målrettet nedsættelse af punktafgiften på dieselolie til landbruget, begge fra den 15. april til den 15. juni 2026. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 forventes de finanspolitiske omkostninger ved disse foranstaltninger at udgøre mindre end 0,1 % af BNP i 2026. Hvis

⁹ Eurostat – euroindikatorer, 22.4.2026.

¹⁰ Den finanspolitiske kurs bestemmes ud fra den årlige ændring i den underliggende offentlige budgetstilling. Den bruges til at bedømme den økonomiske impuls fra finanspolitiske tiltag, både dem, der finansieres nationalt, og dem, der finansieres over EU-budgettet. Den finanspolitiske kurs måles som forskellen mellem i) den potentielle vækst på mellemlang sigt og ii) ændringen i de primære udgifter ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden og inkl. udgifter finansieret med ikkertilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde.

¹¹ Eurostat – euroindikatorer, 22.4.2026.

¹² Eurostat, offentlige udgifter opdelt efter formålsskategorier for offentlig forvaltning og service (COFOG).

¹³ Situationen på skæringsdatoen for Kommissionens forårsprognose 2026 (4. maj 2026).

foranstaltningerne forbliver i kraft indtil udgangen af 2026, vil de finanspolitiske omkostninger ifølge Kommissionens estimater udgøre 0,1 % af BNP i 2026.

- (16) Ifølge Kommissionens beregninger steg Litauens nettoudgifter med 10,5 % i 2025. Væksten i nettoudgifter i 2025 ligger over den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse på 1,5 % af BNP på årsbasis. Under hensyn til fleksibiliteten i henhold til den nationale undtagelsesklausul for at øge forsvarsudgifterne udgør den kumulerede afvigelse i nettoudgifterne 0,3 % af BNP.
- (17) Ifølge Kommissionens beregninger forventes Litauens nettoudgifter at stige med 7,2 % i 2026 og med 18,4 % samlet set i 2025 og 2026. Den forventede vækst i nettoudgifter i 2026 ligger over den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse på 0,7 % af BNP på årsbasis. For 2025 og 2026 samlet set ligger den forventede kumulerede vækstrate for nettoudgifterne også over den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse på 2,2 % af BNP kumuleret set. Under hensyn til fleksibiliteten i henhold til den nationale undtagelsesklausul for at øge forsvarsudgifterne udgør den forventede kumulerede afvigelse i nettoudgifterne for 2025 og 2026 samlet set 0,7 % af BNP.
- (18) De offentlige skatteindtægter er fortsat lave sammenlignet med EU-gennemsnittet, idet de udgjorde 33,3 % af BNP i 2024 sammenlignet med 40,4 % i EU. Navnlig er indtægterne fra den løbende beskatning af fast ejendom og miljøbeskatning, som i mindre grad hæmmer væksten, fortsat lave, idet de i Litauen udgør henholdsvis 0,3 % og 1,8 % af BNP mod 0,9 % og 2,1 % i EU. Selv om den seneste reform af den løbende beskatning af fast ejendom har forbedret ajourføringen af matrikelvurderingerne, er indtægtsmulighederne ved beskatningen fortsat begrænsede på grund af den høje fritagelsestærskel for primærboliger og den begrænsede progressivitet i satserne. Samtidig giver skattesystemet fortsat mulighed for skattearbitrage mellem lønarbejde, selvstændig virksomhed og visse selskabsformer, hvilket skaber forvridninger, mindsker progressiviteten og udhuler skatteopkrævningen. Selv om fremskridt med digitaliseringen af skatteadministrationen og den udbredte anvendelse af elektronisk indberetning og forhåndsudfyldte selvangivelser har bidraget til at reducere manglende overholdelse af momsreglerne til 13,2 % i 2024, består der fortsat udfordringer med regeloverholdelsen, og den sorte økonomi ligger fortsat over EU-gennemsnittet. Fremskridtene med at udfase subsidier til fossile brændstoffer er også fortsat begrænsede, og flere ikke-målrettede støtteforanstaltninger er stadig i kraft, herunder nedsatte punktafgifter på naturgas, der anvendes til opvarmning, og skattemæssig begunstiggelse af visse anvendelser af fossile brændstoffer. Navnlig kunne støtte til fossile brændstoffer, der hverken målrettet afhjælper energifattigdom eller imødegår reelle energisikkerhedsproblemer, hæmmer elektrificeringen og ikke er afgørende for industriens konkurrenceevne, prioriteres med henblik på udfasning.
- (19) På trods af nylige stigninger ligger de offentlige udgifter til sundhed og langtidspleje, social beskyttelse og generelle offentlige tjenester fortsat en del under EU-gennemsnittet, hvilket begrænser rettidig og lige adgang til tjenesteydelser af høj kvalitet. Ifølge data fra Eurostat¹⁴ udgjorde udgifterne til social beskyttelse i 2024 14,7 % af BNP sammenlignet med 19,6 % i EU, mens sundhedsudgifterne udgjorde 5,8 % af BNP sammenlignet med 7,4 % i EU, og udgifterne til langtidspleje udgjorde

---

¹⁴ Eurostat, offentlige udgifter opdelt efter formålsskategorien for offentlig forvaltning og service (COFOG).

1,0 % af BNP sammenlignet med 1,7 % i EU. Udgifterne til generelle offentlige tjenester¹⁵ var fortsat strukturelt lave på 3,6 % af BNP, hvilket er blandt de laveste niveauer i EU. På sundhedsområdet påvirker vedvarende underinvestering, herunder i infrastruktur, fortsat adgang, kvalitet og resultater negativt. Finansieringsmodellen for landets sundhedsinstitutioner er ikke tilstrækkeligt effektiv, da indtægterne fra sygesikringsbidrag fortsat er strukturelt utilstrækkelige til at dække efterspørgslen efter og omkostningerne ved levering af sundhedsydelse, hvilket bidrager til et stigende underskud i den nationale sygesikringsfond, gæld hos sundhedsinstitutionerne, uopfyldte sundhedsbehov og et af de højeste niveauer af egenbetaling for patienterne i EU, idet lægemidler og tandpleje hver tegner sig for en tredjedel af disse betalinger. Inden for social beskyttelse begrænser de lave udgifter fortsat de sociale overførselsfærdighedsreducerende virkning, og der er fortsat utilstrækkelige tilbud om sociale tjenester, også som følge af svagheder i den nuværende finansieringsmodel. Selv om Litauen finansierer en betydelig del af de sociale tjenester over det nationale budget og planlægger at indføre individualiserede pakker for sociale tjenester, der fastsætter minimumsfinansieringsniveauer, er de sociale tjenester, der finansieres over de kommunale budgetter, fortsat uensartede på tværs af kommunerne, matcher ikke fuldt ud den faktiske efterspørgsel og er ofte kendetegnet ved lange ventetider og utilstrækkelig kommunal finansiering.

- (20) Det er fortsat afgørende, at lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre relevante interessenter inddrages systematisk, på en meningsfuld måde og i rette tid for at sikre et bredt ejerskab til og således en vellykket gennemførelse af Unionens finansieringsinstrumenter, herunder også i forbindelse med det europæiske semester.
- (21) Hvad angår tempoet for gennemførelsen af programmer vedrørende samhørighedspolitikken, som omfatter støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO), Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) og Samhørighedsfonden, ligger Litauen over gennemsnittet for EU både med hensyn til projektudvælgelse og udbetalinger. Det er vigtigt at opretholde det nuværende momentum og samtidig sikre, at investeringerne skaber størst mulige konkrete resultater. Litauen har allerede truffet foranstaltninger inden for rammerne af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken for at styrke konkurrenceevne og vækst. Ikke desto mindre kan det være nødvendigt at styrke gennemførelsen på visse områder, herunder områder vedrørende de vedvarende regionale forskelle, innovationsresultater uden for de større bycentre, dekarbonisering af transport og tilgængelighed af offentlige tjenester, navnlig i landdistrikter. Samtidig skal Litauen fremskynde anvendelsen af FRO, idet midlerne skal være udbetalt inden udgangen af 2026. Det er vigtigt, at de nye investeringer, som Litauen har udpeget i sin midtvejs gennemgang af midlerne under samhørighedspolitikken, navnlig investeringer knyttet til de fem prioriteter i forordningen om midtvejs gennemgangen¹⁶, gennemføres hurtigt og effektivt.

---

¹⁵ Ifølge COFOG-klassifikationen henviser "generelle offentlige tjenester" til udgifter til den offentlige forvaltnings overordnede funktion, herunder centraladministrationen, lovgivende og udøvende organer, finans- og udenrigsanliggender, offentlige gældstransaktioner og generelle overførsler mellem forvaltningsniveauer.

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2025/1914 af 18. september 2025 om ændring af forordning (EU) 2021/1058 og (EU) 2021/1056 for så vidt angår særlige foranstaltninger til at adressere strategiske udfordringer i forbindelse med midtvejs gennemgangen.

- (22) Som et land ved EU's østlige ydre grænse står Litauen over for yderligere udfordringer, der hæmmer landets udsigter til økonomisk og social udvikling, idet de eksisterende strukturelle udfordringer forværres. Konsekvenserne af Ruslands angrebskrig mod Ukraine øger sikkerhedspresset, hindrer grænseoverskridende økonomiske aktiviteter, mindsker mulighederne for at tiltrække investeringer og begrænser yderligere adgangen til finansiering. Sikkerhedshensyn for befolkningen og kritisk infrastruktur kræver investeringer i civilbeskyttelse, beredskab og militær mobilitet, hvilket kan skabe regionale økonomiske muligheder, men samtidig presse finansieringen af offentlige tjenester yderligere.
- (23) Litauen står over for flere udfordringer med hensyn til at forbedre adgangen til finansiering for små og mellemstore virksomheder (SMV'er), styrke innovationskapaciteten, øge energieffektiviteten og udbredelsen af vedvarende energi, styrke socialbeskyttelses- og sundhedssystemerne samt afhjælpe forskelle inden for uddannelse og arbejdsmarkedsrelevante færdigheder.
- (24) Banksektoren er fortsat stærk efter EU-standarder, men adgangen til finansiering hæmmes af høj risikoaversion og strukturelle begrænsninger. På trods af rigelig likviditet og store indlån omsætter bankerne en forholdsvis lille andel heraf til udlån, og det afspejler vedvarende ineffektivitet. Samtidig er de litauiske kapitalmarkeder fortsat underudviklede og illikvide trods bestræbelser på at fremme regional integration med Estland og Letland. Markedskapitaliseringen på Nasdaq Vilnius udgør ca. 6,2 % af BNP (3. kvartal 2025), hvilket er langt under niveauet før 2009 (30 %) og EU-gennemsnittet (69,9 %), og den hæmmes af det lave antal børsnoterede selskaber, hvilket begrænser investeringsmulighederne og den lokale kapitaltilførsel. Desuden ændrede det litauiske parlament (Seimas) loven om pensionsopsparinger i juni 2025, så automatisk tilmelding til anden søjle blev lavet om til frivillig deltagelse, og der blev åbnet omfattende muligheder for helt eller delvist at hæve pensionsopsparingerne. Disse ændringer har reduceret deltagelsen betydeligt (38 % i 1. kvartal 2026) og yderligere udhulet Litauens i forvejen meget lave niveau af akkumuleret opsparing i pensionsfonde, som udgjorde 12,2 % af BNP ved udgangen af 2024 før reformen. Reformen kan derfor føre til lavere pensionskompensationsgrader og risikerer at underminere den yderligere udvikling af kapitalmarkedet. En styrkelse af det supplerende finansierede pensionssystem og tilskyndelse til langsigtet opsparing kan derfor støtte adgangen til finansiering og samtidig styrke den langsigtede økonomiske vækst og konkurrenceevnen.
- (25) Litauen har fortsat et moderat niveau af innovationsaktivitet og ligger under EU-gennemsnittet på flere indikatorer for forskning og innovation (FoI). Selv om de nationale mål for offentlige investeringer i forskning og udvikling (FoU) fortsat kan nås, ligger FoU-intensiteten i Litauen (omkring 1 % af BNP) en del under EU-gennemsnittet (2,24 %), hovedsageligt fordi erhvervslivets investeringer i FoU ligger på et lavt niveau (en tredjedel af EU-gennemsnittet). Tilsvarende er antallet af patentansøgninger stadig tre gange lavere end EU-gennemsnittet. Selv om Litauen tilbyder generøse skatteincitamentter i forbindelse med forskning og udvikling, udnytter SMV'erne fortsat kun incitamentterne i begrænset omfang. For at revidere og strømline skatteincitamentterne har økonomi- og innovationsministeriet foreslået en reform med henblik på at forenkle ansøgningsprocessen for udnyttelse af incitamentterne, men den er endnu ikke godkendt af regeringen. For yderligere at fremme private FoU-investeringer kunne Litauen desuden finjustere skatteincitamentterne for at støtte unge virksomheder, der endnu ikke giver overskud.

- (26) Optaget på videregående uddannelser inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvidenskab og matematik (STEM) er fortsat lavt (25 % sammenlignet med EU-målet på 32 %) med store kønsforskelle (kvinder udgør kun 27,3 % af de STEM-studerende sammenlignet med EU-gennemsnittet på 32,2 %). Kombineret med høje frafaldsprocenter og en relativt lav integration af STEM-kandidater på arbejdsmarkedet bidrager dette til vedvarende mangel på arbejdskraft i centrale omstillings- og vækstsektorer, navnlig informations- og kommunikationsteknologi. Selv om der er indført ekstra stipendier til STEM-studerende i regioner uden for Kaunas og Vilnius, er der behov for yderligere målrettede foranstaltninger for at øge søgningen, mindske forskellen mellem kønnene og nedbringe frafaldet.
- (27) Litauens andel af offentlig-private videnskabelige sampublicationer er den laveste i EU, mens offentlige udgifter til FoU finansieret af virksomheder udgør en tredjedel af EU-gennemsnittet; begge dele peger på et utilstrækkeligt samarbejde mellem forskningsmiljøerne og erhvervslivet. En vigtig medvirkende faktor er den uhensigtsmæssige strukturelle og institutionelle opbygning af den offentlige forskningsbase, hvor forsknings- og innovationskapaciteten er spredt på mange universiteter og forskningsinstitutioner. Litauen planlægger at foretage en omfattende resultatevaluering af hele den offentlige forskningsbase, herunder universiteter, professionshøjskoler og forskningsinstitutioner. Arbejdet påbegyndes imidlertid først i 2028. Selv om Litauens nuværende ordning for intellektuelle ejendomsrettigheder (IP) giver mulighed for fælles ejerskab mellem universiteter og virksomheder, er virksomhederne ikke altid bekendt med denne fleksible ordning, og det hæmmer samarbejdet mellem forskning og erhvervsliv.
- (28) De regionale forskelle i Litauen er fortsat betydelige og tiltagende, da der ses en koncentration af befolkningen, høje indkomster og offentlige tjenester af høj kvalitet i Vilnius og nogle få større byer, mens andre amter, navnlig landdistrikterne, sakker bagud. Selv om retsgrundlaget for interkommunalt samarbejde er blevet styrket, er samarbejdet i praksis fortsat begrænset og fragmenteret og hæmmes af utilstrækkeligt udviklede ordninger for omkostningsdeling, uensartet administrativ kapacitet og en høj grad af skattemæssig centralisering. Gennemførelsen har indtil nu i vid udstrækning beroet på ad hoc-aftaler, delegations- eller kontraktmodeller og sektorspecifikke ordninger snarere end på en systematisk ramme for varig fælles levering af tjenesteydelser på tværs af flere kommuner. En større institutionel støtte kombineret med passende incitamenter kunne bidrage til at samle ressourcerne, forbedre leveringen af offentlige tjenester samt infrastruktur og tiltrække investeringer til regioner, der halter bagefter.
- (29) Litauen har gjort fremskridt med at udbygge den indenlandske kapacitet inden for vedvarende energi, som steg med mere end 30 % i forhold til 2024 til 6 121 MW i 2025 som følge af en kraftig vækst i solenergi og landbaseret vindkraft. Litauen har også udbygget den decentrale produktion af vedvarende energi. Litauen gør fremskridt med at reducere afhængigheden af importeret elektricitet, men der er fortsat en række udfordringer, da den indenlandske produktionskapacitet stadig er begrænset, systemfleksibiliteten stadig er under udvikling, og der er begrænsninger på nettene. Litauen udsættes derfor for eksterne prisudsving, og det understreger behovet for at beskytte kritisk infrastruktur for at afværge mulige forsyningsrisici. Litauen har styrket landets elsystem, bl.a. gennem reformer, der forenkler tilladelsesprocedurer, investeringer i transmissionsinfrastruktur og lagring samt synkronisering med det kontinentaleuropæiske synkronområde. Begrænsninger i netkapaciteten, systemets

fleksibilitet og de grænseoverskridende sammenkoblinger begrænser imidlertid fortsat integrationen af vedvarende energi og bidrager til prisvolatilitet.

- (30) Energiforbruget i boliger stiger fortsat, og effektivitetsgevinsterne fra renoveringsforanstaltninger opvejer ikke udvidelsen af boligmassen og det voksende etageareal i eksisterende bygninger. Opvarmning og køling tegner sig for 79 % af energiforbruget i boliger og er stadig i vid udstrækning baseret på naturgas, selv om andelen af vedvarende energikilder stiger. Til trods for den betydelige indsats, der i de seneste år er gjort for at forbedre koordineringen af og fremme renovering af bygningsmassen, er Litauen i risiko for ikke at nå den fastsatte reduktion i primærenergiforbruget på 15 % inden 2030, og hæmmer igen fremskridtene for at sikre energisikkerhed og nedbringe energifattigdom. Der er behov for en yderligere og hurtigere udrulning af bygningsrenovering for at nedbringe energiforspørgslen samt omkostningerne til opvarmning og køling. Gennemførelsen af disse foranstaltninger hindres af strukturelle udfordringer, herunder mangel på arbejdskraft, som skal afhjælpes.
- (31) Litauen har en række udfordringer vedrørende omstilling til cirkulær økonomi og en nettonulindustri. Fremskridtene inden for genbrug og genanvendelse stagnerer, og indsatsen er fortsat koncentreret på de nederste trin i affaldshierarkiet. Ressourceproduktiviteten i Litauen er kun halvt så stor som EU-gennemsnittet og er den fjerdelaveste i EU, hvilket påvirker industriens ressourceeffektivitet og produktionsomkostningerne. Andelen af de cirkulære materialer, der anvendes, er tre gange lavere end EU-gennemsnittet og har ligget på samme niveau i de seneste ti år. Industrien er ikke en væsentlig kilde til emissioner i Litauen, men dens emissionsintensitet er næsten dobbelt så høj som EU-gennemsnittet. Der mangler samtidig en harmoniseret tilgang til at fremme dekarboniseringen af industriproduktionen, cirkulære teknikker og nettonulteknologier, som kombinerer politiske incitament og finansieringsmekanismer. Samtidig kunne industriens omstilling kombineres med en overgang til en mere cirkulær økonomi, navnlig inden for emballage, byggematerialer og bioøkonomiske værdikæder. Afhængigheden af økosystemtjenester i Litauens forsyningskæder ligger over EU-gennemsnittet, og transportinfrastrukturens sårbarhed over for klimarelaterede risici er blandt de højeste i EU. Investeringer i beskyttelse af naturkapitalen og klimatilpasning er derfor vigtige for den økonomiske konkurrenceevne.
- (32) Transportemissionerne i Litauen er fortsat høje, idet vejtransport i 2024 tegnede sig for 44 % af de emissioner, der er omfattet af indsatsfordelingen. På trods af indledende tiltag for at øge brugen af bæredygtig transport er persontransporten kendetegnet ved en ekstrem afhængighed af biltransport, idet 92,1 % af rejserne i 2024 blev foretaget i private køretøjer. Samtidig har Litauen en af de ældste og mest forurenende bilparker i EU, hvor over 27 % af køretøjerne er mindst 20 år gamle, og 63,4 % fortsat er dieseldrevne. Udbredelsen af renere alternativer går stadig langsomt, da nyregistrerede elkøretøjer i 2024 kun tegnede sig for 5,9 % af markedet, hvilket er betydeligt under EU-gennemsnittet på 13,6 %. Finanspolitiske hindringer, såsom at der ikke er indført en årlig forureningsafgift på biler, mindsker fortsat incitamentet til at forny bilparken. Ligeledes er der ikke indført elektronisk vejafgift for tunge køretøjer, og det hæmmer udbredelsen af grønnere alternativer inden for godstransport. Arbejdet pågår med at forbedre koordineringen og gøre den kollektive transport mere attraktiv, men indsatsen har endnu ikke ført til betydelige skift af transportform. Udbredelsen af kollektiv transport hæmmes af dårlige forbindelser mellem kommuner og fragmenteret planlægning. Der foreligger stadig uudnyttede muligheder for at dekarbonisere

jernbanetransporten, men det miljømæssige potentiale begrænses af en lav elektrificeringsgrad på 7,9 %, hvor EU-gennemsnittet er 56,9 %. Selv om projekter såsom elektrificeringen af jernbanelinjen Kaišiadorys-Klaipėda skrider frem, er det grænseoverskridende Rail Baltica-projekt forsinket og forventes ikke afsluttet før 2030.

- (33) Litauens sundhedssystem er kendetegnet ved en høj behandlingsbar og forebyggelig dødelighed og en forventet levetid ved fødslen, der ligger under EU-gennemsnittet. Landets resultater på sundhedsområdet er også kendetegnet ved en højere dødelighed end EU-gennemsnittet blandt personer i den erhvervsaktive alder og ved, at en betydelig andel af befolkningen har vanskeligt ved at få adgang til sundhedsydelser af høj kvalitet. Sundhedssystemet er desuden påvirket af mangel på sundhedspersonale, navnlig i fjerntliggende områder, og af et aldrende sygeplejepersonale, hvilket påvirker leveringen af sundhedsydelser. Lægerne er ujævnt geografisk fordelt i landet, og den relativt lave aflønning af alment praktiserende læger begrænser også adgangen til behandling. Langtidsplejesystemet står desuden over for betydelige udfordringer; antallet af ansatte i langtidsplejesektoren pr. 100 personer på 65 år og derover er lavt, og den omfattende og integrerede model for langtidspleje er stadig under gennemførelse.
- (34) På trods af de seneste reformer, herunder reformen af minimumsindkomsten, står Litauen fortsat over for betydelige udfordringer med hensyn til at håndtere indkomstulighed, fattigdom og social udstødelse, og fremskridtene har hidtil været begrænsede. I 2025 steg andelen af personer i risiko for fattigdom eller social udstødelse for andet år i træk og nåede op på 26,3 %, hvilket ligger langt over EU-gennemsnittet, og det gør det vanskeligt for Litauen at opfylde målene om at reducere fattigdom frem til 2030. Indkomstuligheden er også fortsat blandt de højeste i EU. Sårbare grupper er særligt berørt, navnlig personer med handicap, hvis risiko for fattigdom eller social udstødelse fortsat er den højeste i EU, og derudover personer på 65 år og derover og personer, der bor i landdistrikter og fjerntliggende regioner. Disse udfordringer peger på svagheder i dækningsgrad, tilstrækkelighed og effektivitet i systemet for social beskyttelse (herunder pensioner). De sociale ydelsers fattigdomsreducerende virkning er fortsat begrænset trods en mindre forbedring i 2025. Tilstrækkeligheden af centrale ydelser er fortsat lav, da de gennemsnitlige arbejdsløshedsydelser, alderspensioner og social bistand fortsat ligger under fattigdomsgrænsen, samtidig med at der fortsat er huller i dækningen, navnlig blandt selvstændige. De seneste ændringer af pensionsordningen i anden søjle, herunder ophøret af automatisk tilmelding og udvidelsen af mulighederne for at hæve opsparede pensionsmidler, kan yderligere svække tilstrækkeligheden af de fremtidige pensioner. Der består fortsat betydelige territoriale forskelle mellem kommunerne med hensyn til adgang til sociale tjenester. Leveringen af sociale tjenester er fortsat uensartet, mens finansieringen heraf er for afhængig af EU-midler og i utilstrækkelig grad er afstemt med den lokale efterspørgsel. Disse svagheder forværres af manglen på omfattende data på lokalt niveau, på en centraliseret database og på et effektivt centraliseret overvågningssystem for sociale tjenester, hvilket begrænser tilsynet med, planlægningen og forvaltningen af leveringen af sociale tjenester i hele landet.
- (35) Litauen står fortsat over for et meget stort antal ansøgere til sociale boliger samt lange ventetider. I 2025 stod 10 750 familier på ventelister, og den gennemsnitlige ventetid på en social bolig var 5,53 år i 2025. Selv om der er øremærket betydelige EU-midler til at forbedre adgangen til sociale boliger og kvaliteten heraf, forventes disse tiltag kun delvist at afhjælpe problemet. Dette understreger behovet for yderligere

foranstaltninger, herunder opførelse af yderligere boliger og en hensigtsmæssig socialpolitik, for at sikre, at sociale boliger opfylder grundlæggende kvalitets- og sikkerhedsstandarder og er tilgængelige for personer med handicap samt store familier.

- (36) I lyset af den afgørende rolle, som menneskelig kapital spiller med hensyn til at øge Unionens konkurrenceevne og strategiske autonomi, henstillede Rådet i 2026, at medlemsstaterne træffer foranstaltninger til hurtigt at håndtere de strukturelle udfordringer relateret til menneskelig kapital for så vidt angår færdigheder og uddannelse, som hæmmer konkurrenceevnen. De landespecifikke henstillinger, som rettes til Litauen i 2026, kan bidrage til gennemførelsen af Rådets henstilling om den menneskelige kapital i Unionen.
- (37) Litauens system for almen uddannelse er underlagt en række vedvarende udfordringer, herunder ulighed og betydelige forskelle mellem by og land. I landdistrikterne er deltagelsen i førskoleundervisning og børnepasning lavere, og uddannelsesresultaterne er ringere. Selv om initiativer finansieret af genopretnings- og resiliensfaciliteten såsom Millennium Schools-programmet har forbedret inklusionen og læringsresultaterne i nogle skoler, risikerer nye politiske tilpasninger, som tillader mindre klasser i gymnasier i landdistrikter, at undergrave de opnåede fremskridt med at højne kvaliteten, ligheden og effektiviteten af skolenettet.
- (38) Lærerfaget er præget af vedvarende mangel på lærere, navnlig i landdistrikter og inden for STEM-fag. Næsten halvdelen af unge lærere planlægger at forlade faget inden for fem år, og andelen af aldrende lærere på første sekundærtrin er den højeste i EU, og dermed står uddannelsessystemet over for betydelige udfordringer. For at afhjælpe denne mangel er målrettede foranstaltninger for at tiltrække og fastholde lærere afgørende.
- (39) Mangel på arbejdskraft i nøglesektorer som sundhedsvæsenet, den offentlige forvaltning, transport og finanssektoren understreger svagheder i det nuværende system for kompetenceudvikling. Erhvervsuddannelserne (VET) i Litauen er fortsat ikke tilstrækkeligt attraktive, hvilket direkte bidrager til manglen på arbejdskraft. VET-programmernes manglende tiltrækningskraft forværrer manglen på arbejdskraft, og det hæmmer produktiviteten og væksten i økonomien. En styrkelse af karrierevejledningen i skolerne gennem praktiske foranstaltninger såsom jobpraktik i forbindelse med erhvervsuddannelser og virksomhedsbesøg kan i væsentlig grad forbedre elevernes kendskab til erhvervsmuligheder og øge erhvervsuddannelsernes attraktivitet. Med vigtige reformer af de videregående uddannelser har Litauen taget skridt til at øge de videregående uddannelsers arbejdsmarkedsrelevans, men forbedrede resultater med hensyn til tilpasningen til arbejdsmarkedet forventes først fra 2028. Det er afgørende løbende at styrke voksenuddannelsernes relevans for arbejdsmarkedet samt dækningen, især for arbejdsløse, lavtuddannede og andre sårbare grupper, for at afhjælpe kompetencegab og mangel på arbejdskraft.
- (40) Vedvarende arbejdsløshed, herunder langtidsarbejdsløshed, tyder på, at den aktuelle arbejdsmarkedspolitik har haft ringe effekt. I Litauen overstiger behovet for en aktiv arbejdsmarkedspolitik konsekvent det faktiske antal deltagere, hvilket har en negativ effekt på politikens virkning og dermed også på de arbejdsløses integration på arbejdsmarkedet. Selv om en aktiv arbejdsmarkedspolitik i høj grad er afhængig af EU-finansiering, er denne finansiering ved at blive opbrugt, og det vil sammen med utilstrækkelige budgetbevillinger og stigende omkostninger ved gennemførelse af politikken udgøre de vigtigste årsager til den aktive arbejdsmarkedspolitikens ringe dækning. I 2025 faldt deltagelsen under denne politik til næsten en tredjedel af

niveauet i 2024, og den forventes også at forblive på dette niveau i 2026. En forøgelse af den nationale finansiering og udviklingen af en bæredygtig finansieringsmodel kan forbedre den aktive arbejdsmarkedspolitik dækning og bidrage til at reducere arbejdsløsheden. Et samfund med hurtigt stigende gennemsnitsalder og den dermed forventede nedgang i arbejdsstyrken kræver en yderligere indsats for at styrke arbejdsmarkedsintegrationen af personer med handicap, unge, der hverken er i beskæftigelse, under uddannelse eller i oplæring, og andre sårbare grupper, og på det område er der behov for en indsats, der rækker ud over den aktive arbejdsmarkedspolitik. En håndtering af disse udfordringer ville også bidrage til at understøtte opadgående social konvergens i overensstemmelse med Kommissionens tjenestegrenes landeanalyse i anden fase på grundlag af rammen for social konvergens⁽¹⁷⁾.

- (41) I betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem euomedlemsstaternes økonomier og disse økonomiers kollektive bidrag til Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde henstillede Rådet i 2026, at euomedlemsstaterne træffer foranstaltninger, herunder gennem deres genopretnings- og resiliensplaner, til at efterkomme henstillingen fra 2026 om den økonomiske politik i euroområdet. For Litauen bidrager henstilling 1 til at efterkomme den første, den anden og den tredje henstilling om euroområdet, henstilling 2 bidrager til at efterkomme den fjerde henstilling om euroområdet, henstilling 3 bidrager til at efterkomme den femte, den syvende og den ellefte henstilling om euroområdet, henstilling 4 bidrager til at efterkomme den syvende henstilling om euroområdet og henstilling 5 og 6 bidrager til at efterkomme den femte henstilling om euroområdet,

HENSTILLER, at Litauen i 2026 og 2027 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. i lyset af den afvigelse fra det anbefalede loft over nettoudgifterne, som Kommissionen har registreret for 2025, og den væsentlige afvigelse, som den forventer for 2026, tage kontrol over nettoudgifterne, således at de overholder de maksimale vækstrater som henstillet af Rådet den 8. juli 2025, og samtidig gøre brug af fleksibiliteten i henhold til den nationale undtagelsesklausul for at øge forsvarsudgifterne; øge forsvarsudgifterne og styrke forsvarsberedskabet og samtidig garantere udgiftseffektivitet og gradvist tilpasse budgettet til strukturelt højere forsvarsudgifter; sikre, at alle foranstaltninger, som træffes for at afbøde konsekvenserne af stigende energipriser, er af midlertidig karakter, fokuserer på at beskytte sårbare husstande eller på at dække behovene hos energiintensive selskaber og fastholder incitamentet til energibesparelser, samtidig med at det sikres, at deres finanspolitiske omkostninger er forenelige med forpligtelserne i henhold til EU's finanspolitiske ramme; øge de offentlige indtægter ved at øge den rolle, som skatter, der er mindre skadelige for væksten, spiller, ved at forbedre overholdelsen af skattereglerne, ved at rationalisere og forenkle særlige skatteordninger og ved at fortsætte udfasningen af ikkemålrettede subsidier til fossile brændstoffer; sikre tilstrækkelig finansiering af sundhedsvæsenet, den sociale beskyttelse og de generelle offentlige tjenester og forbedre finansieringsmodellerne for sociale tjenester og sundhedsinstitutioner
2. sikre videreførelsen af de reformer og investeringer, der er gennemført inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten; opretholde

¹⁷ [SWD\(2026\)122 – Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework \(SCF\)](#), 2026.

gennemførelsestempoet for programmerne vedrørende samhørighedspolitikken, hvor det er relevant med udgangspunkt i omfordelingen til strategiske prioriteter og fleksibiliteten som led i midtvejs gennemgangen inden for rammerne af samhørighedspolitikken; håndtere de unikke socioøkonomiske og sikkerheds- og civilberedskabsrelaterede udfordringer, som vedrører EU's eksterne østlige grænse

3. forbedre adgangen til finansiering for små og mellemstore virksomheder, bl.a. ved at stimulere konkurrencen inden for finansielle tjenesteydelser, øge kapitalmarkedets likviditet, fremme større deltagelse på de finansielle markeder og styrke kapitaldækkede supplerende pensionsordninger; fremme private investeringer i forskning og udvikling, bl.a. ved at gennemgå eksisterende skattemæssige incitamentter; udvikle incitamentter til samarbejde mellem forskning og erhvervsliv, bl.a. ved at styrke den offentlige forskningsbases kapacitet til at bidrage til innovation i erhvervslivet; tilskynde især kvinder til at søge ind på videregående STEM-uddannelser; afhjælpe regionale forskelle ved at styrke den institutionelle støtte og incitamentterne til at fremme interkommunalt samarbejde om fælles levering af offentlige tjenester og til at tiltrække investeringer til regionerne
4. yderligere reducere afhængigheden af fossile brændstoffer og importeret energi og sikre tilstrækkelig kapacitet i og adgang til elnettet til støtte for udbredelsen af vedvarende energi; fremskynde og opskalere bygningsrenoveringer, bl.a. ved at afhjælpe manglen på arbejdskraft; fremme den rene industrielle omstilling og overgangen til en cirkulær økonomi, bl.a. ved at øge ressourceproduktiviteten; fremskynde dekarboniseringen af transport, navnlig vej- og jernbanetransport, bl.a. gennem færdiggørelsen af Rail Baltica, og forbedre koordineringen og attraktiviteten af den kollektive og bæredygtige transport for at øge brugen af disse transportformer
5. styrke adgangen til primær og lokalsamfundsbase ret pleje og øge tilgængeligheden af sundheds- og langtidsplejepersonale, navnlig i fjerntliggende områder; afhjælpe indkomstulighed og fattigdom ved at øge dækningen og tilstrækkeligheden af det sociale beskyttelsessystem, yderligere udvikle et centraliseret overvågningssystem for sociale tjenester og udvide udbuddet af sociale boliger af høj kvalitet;
6. forbedre kvaliteten, ligheden og effektiviteten i det almene uddannelsessystem, navnlig ved at afhjælpe forskellene mellem land og by, og samtidig øge lærerfagets tiltrækningskraft for at afhjælpe mangler; afhjælpe mangel på kompetencer ved at øge arbejdsmarkedsrelevansen af videregående uddannelse, øge erhvervsuddannelsernes attraktivitet, forbedre voksenuddannelse, også for sårbare grupper, og øge dækningen af aktive arbejdsmarkedspolitikker.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

*På Rådets vegne
Formand*